

SIVIL KLARERINGSMYNDIGHET

Årsrapport 2018

Innhold

1. Leders beretning.....	3
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
3. Årets aktiviteter og resultater	11
Mål 1: Redusere sårbarheten i samfunnet.....	11
Den fysiske etableringen i Moss.....	18
Mål 2: Kunnskapsbasert forebygging	19
Oppbygning av styringssystem for sikkerhet	20
Mål 3: Styrke samhandling i beredskap og krisehåndtering	20
Andre aktiviteter	21
4. Styring og kontroll i virksomheten	24
5. Vurdering av framtidsutsikter	25
6. Årsregnskap.....	27

1. Leders beretning

Med en ambisjon og et klart mål om å samle og profesjonalisere arbeidet med personellsikkerhet vedtok Stortinget 8. juni 2016 en endring i sikkerhetsloven om reduksjon i antall klareringsmyndigheter.

Februar 2017 ble det bestemt at den nye sivile klareringsmyndigheten skulle plasseres i Moss, og arbeidet med å bygge opp og etablere virksomheten ble innledningsvis ledet og utført av Justis- og beredskapsdepartementet.

Februar 2018 trådte virksomhetens første direktør inn i sin stilling, med et oppdrag om å etablere Sivil klareringsmyndighet (SKM) i Moss som en kompetent og leveransedyktig virksomhet snarest mulig. Nye lokaler skulle ferdigstilles og en kompetanseorganisasjon skulle bemannes og bygges opp. Arbeidet ble påbegynt fra midlertidige lokaler i Nydalen. Allerede 3. april var de første saksbehandlerne på plass og startet arbeidet med sikkerhetsklareringer og overtagelse av gamle klareringsmyndigheter.

Det er åpenbart at saker om sikkerhetsklarering er og vil være kompliserte, og fordrer kompetanse, erfaring og kunnskap hos de ansatte. En sentralisering og samordning av de til sammen 25 tidligere klareringsmyndighetene som SKM nå har overtatt for, er og skal være et avgjørende tiltak for å få saksbehandling preget av likebehandling og kvalitet. Ved å ta over både for de som håndterte en betydelig mengde saker, og for de som kun hadde noen få hvert år, vil SKM med anslagsvis 5000 sikkerhetsklareringer i 2019 ha et bedre utgangspunkt for både god saksbehandling og faglig utvikling.

Rettsikkerheten til den enkelte og likebehandlingen på tvers skal også forbedres. Samtidig skal samfunnets behov for sikkerhet ivaretas, og arbeidet skal gi en visshet om at personer som er gitt tilgang til skjermingsverdig informasjon har fått denne i tråd med lov og forskrifter.

SKM har siden april gradvis overtatt saksbehandlingen til de tidligere klareringsmyndighetene, og vi har gjennom dette arbeidet identifisert mange ulikheter i hvordan arbeidet med klarering har vært utført. Det er heller ingen tvil om at lang saksbehandlingstid har vært en stor utfordring for mange anmodende virksomheter, og for enkeltmennesket som har ventet på avgjørelsen om en klarering kan gis eller ikke. SKM har derfor forsøkt å finne metoder og tiltak som vi kan påvirke direkte, samtidig som vi gir innspill til andre på hvordan dette arbeidet kan bli forbedret og effektivisert.

Justis- og beredskapsdepartementet har gitt mye verdifull støtte, praktisk bistand og lånt ut administrativt personale første halvår. Uten støtten derfra, og fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet som har bistått med råd, kurs og teknisk tilrettelegging, ville det ikke vært mulig å lykkes. Utfordringene underveis har tidvis stått i kø, og ikke minst det å orientere og ta seg frem i offentlig sektor har tidvis vært krevende for SKM som en ny statlig virksomhet.

Overtagelsen av de tidligere klareringsmyndighetenes arbeidsoppgaver er nå avsluttet. En konsekvens av sammenslåingen er at SKM har overtatt en betydelig mengde saker og gammel dokumentasjon som vil være ressurskrevende for SKM langt inn i 2019.

Vi har også en utfordring med å etablere gode kommunikasjonskanaler med de anmodende virksomhetene. Til tross for at denne kommunikasjonen har vært variabel i mengde i året som har gått, oppleves den som både konstruktiv og positiv med tanke arbeidet som ligger foran oss. Det er stor enighet om at utfordringer innenfor området personellsikkerhet må løses i fellesskap.

– *JEG ER MEGET GODT FORNØYD MED SKM SIN MÅLOPPNÅELSE I 2018, OG SÆRDELES STOLT AV DET ENGASJEMENT, DEN FORPLIKTELSE TIL ARBEIDET OG DEN INTEGRITETEN SOM MINE ANSATTE UTVISER HVER DAG.*

Jeg er meget godt fornøyd med SKM sin måloppnåelse i 2018, og særdeles stolt av det engasjement, den forpliktelse til arbeidet og den integriteten som mine ansatte utviser hver dag. Det er SKM sin store styrke, og vi vil sammen fortsette arbeidet med å heve kvaliteten og effektiviteten i 2019. Dette gjør vi med en klar målsetting om å lykkes med å:

- redusere saksbehandlingstiden ytterligere
- tilpasse oss nytt regelverk, med mer krevende saksbehandling og nye oppgaver
- etablere enda bedre kontakt med de anmodende virksomhetene
- utvikle, forbedre og effektivisere prosesser og verktøy i personellsikkerhetsfaget

Moss, 14.2.2019

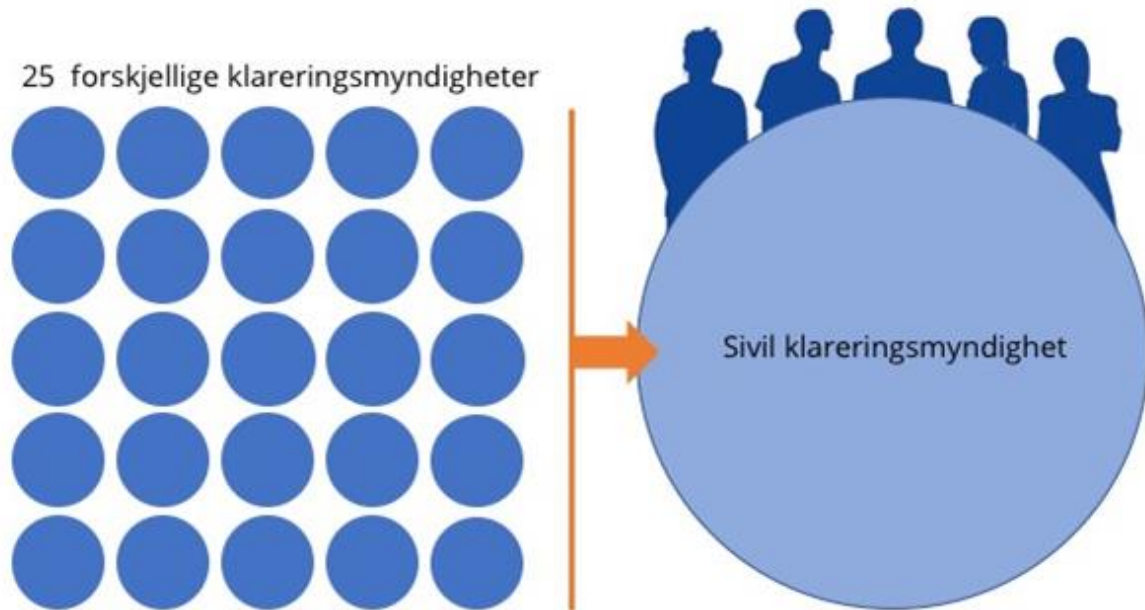

Gudmund Gjølstad

Direktør i Sivil klareringsmyndighet

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Sivil klareringsmyndighet (SKM) er fra 2018 den sentrale klareringsmyndigheten i sivil sektor. I virksomhetens første år i drift har det blitt arbeidet med sikkerhetsklareringer av personell. Hovedoppgaven har vært å etablere virksomheten og overta arbeidsoppgavene fra 25 tidligere klareringsmyndigheter.

Figur 1: I perioden 3.april til 31.desember har Sivil klareringsmyndighet blitt etablert gjennom å samle 25 tidligere klareringsmyndigheter.

SKM rapporterer til Samfunnssikkerhetsavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet, har Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) som fagmyndighet/tilsynsmyndighet og er underlagt kontroll fra EOS-utvalget.

SKM utøvde sitt ansvar i tråd med lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (lov om nasjonal sikkerhet fra 1. januar 2019). Det innebærer at enkelte detaljer rundt virksomhetens arbeid og statistikker ikke vil bli publisert i årsrapporten.

Samfunnsoppdrag

Hovedmålet til SKM er å bidra til beskyttelse av våre nasjonale verdier mot spionasje, sabotasje og terrorhandlinger gjennom å sikkerhetsklarere personell i eller tilknyttet anmodende virksomheter. I oppnåelsen av dette målet skal også samfunnets behov for sikkerhet, rettssikkerhet og personvern imøtekommes.

Dette gjør vi ved å knytte arbeidet vårt opp mot målene for samfunnssikkerhets- og beredskapskjeden, som er:

- Redusere sårbarhet i samfunnet
- Kunnskapsbasert forebygging
- Styrke samhandling i beredskap og krisehåndtering
- Bedre ledelse og styrket ledelseskultur

Samarbeid

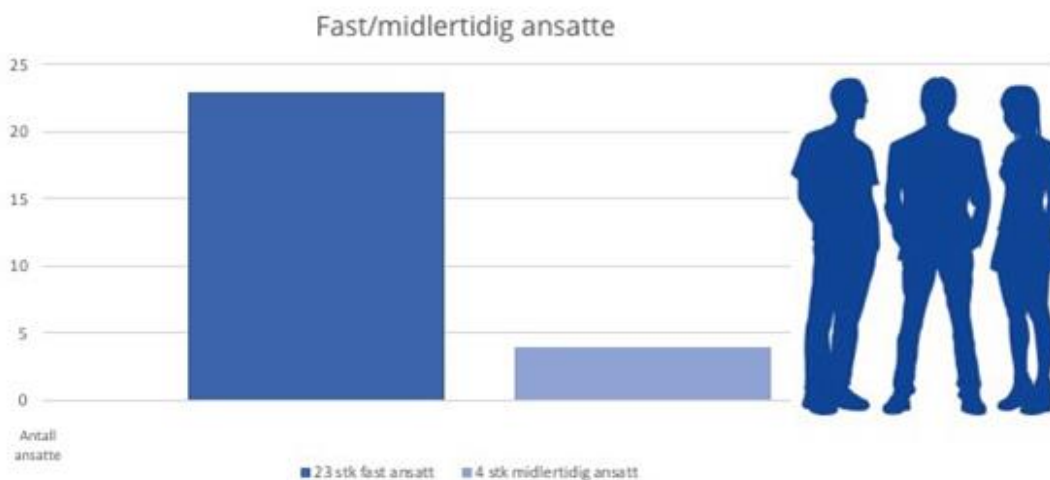
Arbeidet utføres gjennom et samarbeid med anmodende virksomheter. De anmodende virksomhetene er statlige, fylkeskommunale eller kommunale organer, eller virksomheter som et departement har vedtatt at loven skal gjelde for. SKM har derfor en bred kontaktflate hva angår antall anmodende virksomheter, noe som gir oss meget god innsikt i sikkerhetsarbeidet i offentlig sektor.

Innenfor personellsikkerhetsfaget har SKM et overordnet samarbeid med Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), Forsvarets sikkerhetsavdeling (FSA), Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og Etterretningstjenesten.

Ansettelse i 2018

I 2018 har SKM vokst fra en virksomhet med null til 27 ansatte (per 31.12.18). Etableringen av virksomheten innebar en omstilling i staten med tilhørende omstillingsavtale. I oppstarten ble det identifisert fire ansatte i tidligere klareringsmyndigheter som benyttet seg av sin rett og plikt til å følge stillingen over til SKM.

Til å begynne med ble det ansatt mange på midlertidige kontrakter med arbeidssted i Oslo. Deretter har organisasjonen lyst ut faste stillinger og tilstreber nå å ha en solid grunnbemanning med faste ansatte. Omtrent 50 prosent av dagens ansatte fulgte med virksomheten på flyttingen fra Oslo til Moss. Resterende tiltrådte sine stillinger i Moss i løpet av siste kvartal 2018.

Figur 2: Virksomheten har per 31.12.18 23 fast ansatte og fire midlertidig ansatte

Organisering

Virksomheten er organisert med en administrasjonsavdeling og to fagseksjoner direkte under direktør (figur 3).

Figur 3: Organiseringsstrukturen i SKM. Direktør er øverste leder. Direkte under direktøren er avdeling for virksomhetsstyring og administrasjon, seksjon for innhenting og dokumentasjon og seksjon for vurdering og kontroll

Avdeling for virksomhetsstyring og administrasjon

Avdelingen har et særskilt ansvar for at virksomheten følger opp og rapporterer på forpliktelser som gjelder virksomhets- og økonomistyring, IKT-leveranser, arkiv, medbestemmelse, lønn, arbeidsmiljø, risikovurderinger og kommunikasjon. Avdelingen har også et ansvar for kvalitetssikring og internkontroll av SKM sine arbeidsprosesser og rutiner.

Seksjon for innhenting og dokumentasjon

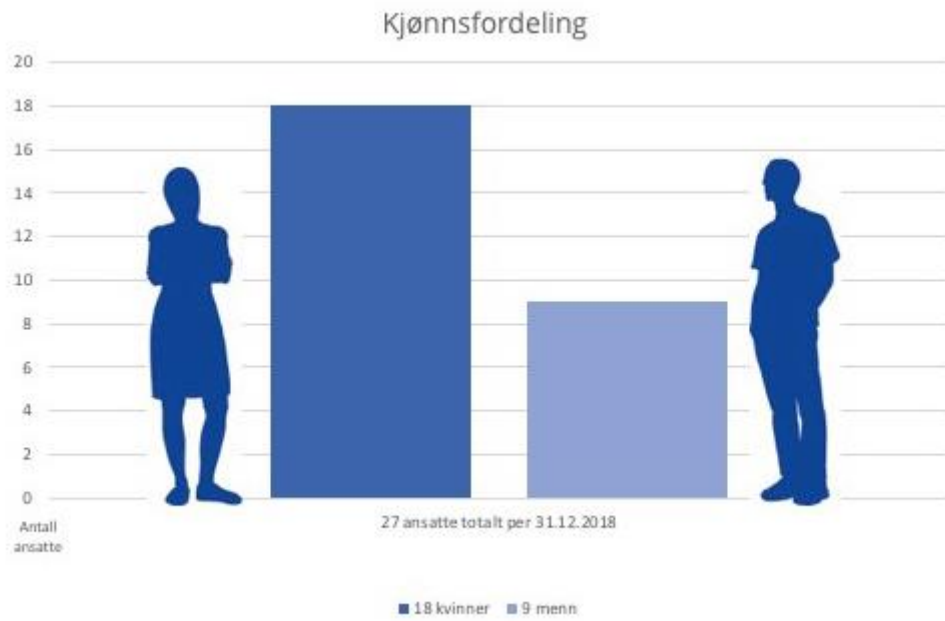
Denne seksjonen har ansvar for arkivering og registrering av alle typer saker, kommunikasjon med de anmodende virksomhetene, kontrollering av begrunnelser og behov for klareringer, og saksbehandler av alle typer klareringsanmodninger. Seksjonen betjener postmottak på flere kommunikasjonsplattformer, og bistår virksomhetene med oppslag i nasjonalt register.

Seksjon for vurdering og kontroll

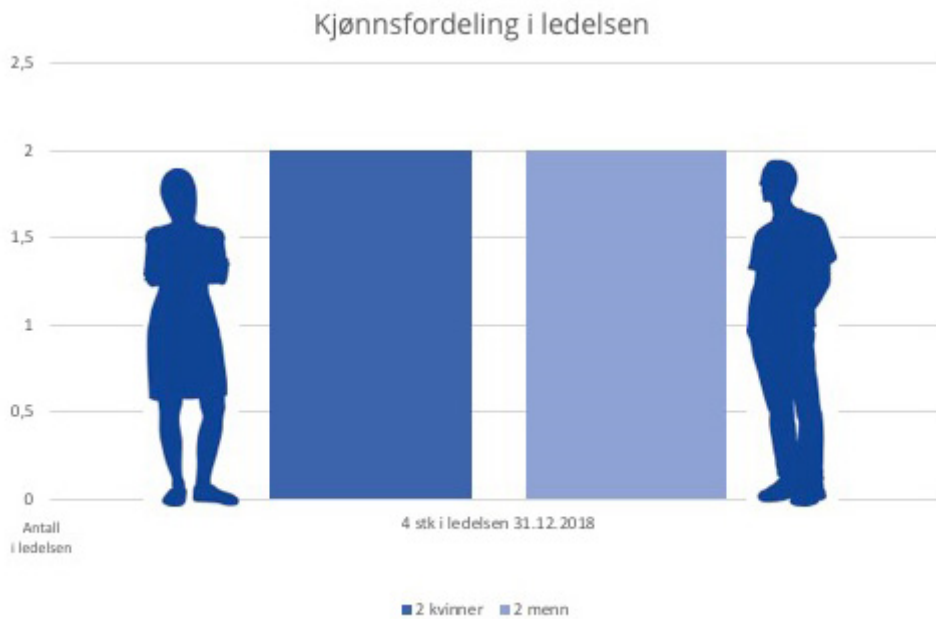
Denne seksjonen har et særskilt ansvar for kommunikasjon med de som skal klareres, og er ansvarlig for planlegging av, innkalling til og gjennomføring av sikkerhetssamtaler der det er nødvendig. Seksjonen saksbehandler også alle typer klareringsanmodninger, og har hatt spesielle oppgaver i 2018 knyttet til rapportering og statistikk.

Kjønnsfordeling

Blant de ansatte er andelen kvinner dobbelt så høy som antall menn (figur 4). I ledelsen er kjønnsfordelingen på 50 prosent (figur 5).

Figur 4: Kjønnsfordelingen i SKM. Per 31.12.2018 er 18 av de ansatte kvinner, mens 9 ansatte er menn

Figur 5: Kjønnsfordelingen i ledelsen er likt fordelt mellom menn (2) og kvinner (2)

God aldersfordeling

Virksomheten har ansatte i alle aldersgrupper fra 20-60 år. Det er ingen aldersgruppe som utgjør et særlig høyt antall (figur 6).

Figur 6: Aldersfordeling i virksomheten. 20-29 år (8 stk), 30-39 år (7 stk), 40-49 år (7 stk) og 50-59 år (5 stk)

Samlet sett har de ansatte variert utdanning. Ledelsen og saksbehandlerne består primært av personer med faglig bakgrunn innen juridiske eller samfunnsvitenskapelige fag. Kombinasjonen av bakgrunn og erfaring har vært svært verdifull for SKM under etableringen, og tilnærmingen til bredde i kompetanse vil være viktig også i våre fremtidige ansettelser.

Lavt sykefravær

Figur 7: Sykefraværet i 2018 var på 1,49 prosent

Virksomheten hadde et lavt sykefravær i 2018 på 1,49 prosent (figur 7). Det ble ikke rapportert om fravær forårsaket av forhold på arbeidsplassen, og arbeidsmiljøet oppleves som meget godt.

Forebyggende tiltak:

Alle ansatte har godt tilrettelagte arbeidsplasser med mulighet for individuelle løsninger. Arbeidsplassen er moderne og godt teknisk tilrettelagt, og SKM har fleksibel arbeidstid. SKM var ikke en IA-bedrift i 2018, men samarbeid og individuelle avklaringer gav positive utslag på tilstedeværelsen på arbeidsplassen.

Nøkkeltall fra regnskapet	2018
Antall årsverk	11,5
Samlet tildeling post 01-99	Kr 29.859.000
Utnyttelsesgrad post 01-29	89,7 %
Driftsutgifter	Kr 23.817.324
Lønnsandel av driftsutgifter	37,4 %
Lønnsutgifter pr årsverk	Kr 771.856

Da 2018 har vært et etableringsår for SKM og vi har vokst fra null til 27 ansatte, vil nøkkeltallene isolert sett være misvisende for status til virksomheten per 31.12. Se kapittel 6 for detaljer.

3. Årets aktiviteter og resultater

I 2018 har Sivil klareringsmyndighet (SKM) av naturlige årsaker hatt et behov for å arbeide med et blikk på både fortid, nåtid og fremtid når det gjelder samfunnsoppdrag og aktiviteter.

Denne kombinasjonen av effekt-mål og aktivitets-mål vil prege virksomheten også i 2019. Dette henger direkte sammen med etablerings- og sammenslåingsoppdraget hvor 25 klareringsmyndigheter avvikles til fordel for en sentral myndighet, som på sikt skal være mer robust og kompetent. Vi er i rute med aktivitetsoppgavene, og har en klar målsetting om å fokusere mer på utvikling i årene som kommer. Eventuell orientering tilbake i tid vil kun være knyttet til evaluering- og forbedringsårsaker.

– *VI ER I RUTE MED AKTIVITETSOPPGAVENE, OG HAR EN KLAR MÅLSETTING OM Å FOKUSERE MER PÅ UTVIKLING I ÅRENE SOM KOMMER.*

På kort sikt vil det være utfordrende å måle effekten arbeidet har hatt direkte på samfunnsoppdraget. Alle aktiviteter utført i 2018 har hatt som mål å sette organisasjonen i stand til å kunne levere enda bedre og mer på kjernen i oppdraget; *å bidra til redusert sårbarhet i samfunnet.*

Mål 1: Redusere sårbarheten i samfunnet

Ved å kontrollere personell som skal få tilgang på gradert informasjon og skjermingsverdige objekter, vil SKM bidra til å redusere risiko for spionasje, innsidetrussel, terror og sabotasje. I alle vurderinger av personell som skal sikkerhetsklareres ivaretar SKM nasjonale sikkerhetshensyn og den enkeltes rettssikkerhet. Dette blir gjort i overenstemmelse med gjeldende lover og forskrifter.

Gjennom opprettelsen av SKM har personellsikkerheten blitt styrket ved å sikre rettidighet i saksbehandling, lik praksis og likebehandling i sivil sektor. Dette er oppnådd ved at SKM har etablert interne prosesser og rutiner for saksbehandling av klareringssaker. Rutinene utvikles kontinuerlig og blir tilpasset endringer i lov og forskrift. Dette bidrar til at SKM behandler saker på en effektiv måte med høy kvalitet.

Kildegrunlaget

SKM har identifisert et forbedringspotensial i det eksisterende kildegrunlaget som i dag benyttes i klareringssaker. Dette er områder som det er svært viktig at SKM som klareringsmyndighet både har full tillit til og får rask tilgang på. Vi vil fortsette å melde inn konkrete forslag til forbedring i 2019. Vi er av den oppfatning at flere elementer av

saksbehandlingsprosessene bør digitaliseres ytterligere, og at dette vil gi en direkte konsekvens på både kvalitet og saksbehandlingstid.

Saksbehandlingsverktøy og prosess

Gjennom tilbakemeldinger til fagmyndigheten og evaluering av dagens saksbehandlingsverktøy er det tydelig at det er et potensial for å utnytte mulighetene i ulike verktøy på en raskere og bedre måte. Fremover ønsker SKM å bidra i enda større grad med videreutvikling av verktøy og forbedring av prosesser i klareringsarbeidet.

– *FREMOVER ØNSKER SKM Å BIDRA I ENDA STØRRE GRAD MED VIDEREUTVIKLING AV VERKTØY OG FORBEDRING AV PROSESSER I KLARERINGSARBEIDET.*

En utfordring for SKM er manglende mulighet til å påvirke dette direkte. Både verktøy og prosesser må og skal være like for de ulike klareringsmyndighetene, noe som til tider gjør enkle forbedringstiltak vanskelig å gjennomføre.

Kvalitet, kompetanse og metode

SKM startet med saksbehandling i april 2018. Dette arbeidet ble utført av erfarne saksbehandlere som ble overført til SKM fra andre klareringsmyndigheter. Full utnyttelse av deres erfaring og kompetanse, i tillegg til at alle nye saksbehandlere gjennomførte alle obligatoriske kurs hos NSM, var de viktigste tiltakene for kompetanseheving i 2018. Slik sikret vi at den enkelte saksbehandler og virksomheten som helhet ble satt i stand til å løse sine oppgaver med kvalitet. SKM har i dette arbeidet også samarbeidet med andre klareringsmyndigheter, og anser samarbeidet på tvers av klareringsmyndighetene som godt.

Saksbehandlingstid

Det er i dag ingen enkel måte å utarbeide god statistikk for arbeidet med klareringssaker. Derfor har SKM innført en rekke interne prosesser og arbeidsmetoder for å sikre tilstrekkelig datafangst til å kunne rapportere tilfredsstillende.

For året 2018 har det vært spesielt vanskelig å ta ut korrekte tall, da SKM gjennom året kontinuerlig har tatt over gamle og påbegynte (*ikke ferdigstilte saker*) fra de tidligere klareringsmyndighetene. Mange av disse sakene har dessverre ikke vært behandlet innenfor det vi mener er en akseptabel saksbehandlingstid. Vi har forsøkt å håndtere disse så godt som mulig parallelt med håndteringen av nye, egne saker.

Oversikt over ulike type saker

I 2018 har SKM behandlet flere typer saker. Det er sakstypen *forespørsel om sikkerhetsklarering* som dominerer. I tillegg har SKM behandlet blant annet innsynsbegjæringer og klager på negative avgjørelser. Disse andre sakstypene er svært få i andel, men er ofte omfattende og krever mye ressurser.

- Cirka 90 prosent av alle saker som SKM behandlet var *forespørsler om sikkerhetsklarering*
- Cirka 1 prosent av alle sakene var *innkommende opplysninger, anmodning om innsyn eller klage*
- Cirka 9 prosent av alle sakene som ble opprettet ved SKM var *forespørsel om tillatelse til å autorisere utenlandske statsborgere til BEGRENSET*¹

I tillegg til dette har SKM håndtert svært mange forespørsler om *oppslag i nasjonalt register for klareringsstatus*. Antallet forespørsler er ikke eksakt tallfestet, men de innebærer cirka 2000 enkeltoppslag.

Øvrige aktiviteter er ikke tallfestet.

Statistikk for sikkerhetsklareringer

Forespørsel om sikkerhetsklareringer	
Antall saker opprettet i perioden 1. april – 31. desember	1690 saker
Arvesaker opprettet før SKM startet 3. april	120 saker
Arvesaker opprettet i perioden 1. april – 31. desember	35 saker
Arvesaker overført til SKM ved årsskiftet 2018 - 2019	400 saker
Restanse ved årsskiftet 2018 - 2019	312 saker

Tabell 1: Viser antall saker som SKM har arvet (arvesaker) fra tidligere klareringsmyndigheter gjennom 2018, og resterende saker til behandling ved årsskiftet 2018/2019

I 2018 har SKM som nevnt opprettet egne saker og overtatt påbegynte saker fra andre klareringsmyndigheter (såkalt arvesaker). Tabell 1 viser at totalt 1.690 saker har blitt opprettet i perioden fra april til desember, i tillegg til at SKM allerede ved oppstart 3. april fikk en eldre portefølje med 120 saker. Ved overgangen til 2019 overtok SKM ytterligere 400 saker fra tidligere klareringsmyndigheter. Restanse ved årsskiftet 2018/2019 er på 312 saker.

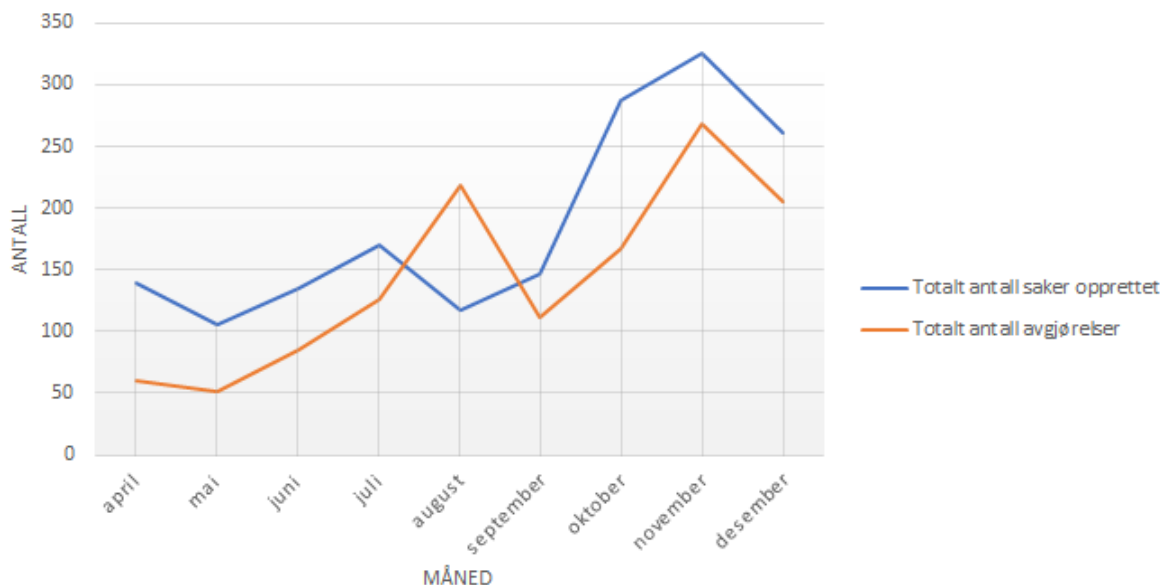
¹ Denne oppgaven er ikke videreført i nytt regelverk fra 1. januar 2019

Statistikken viser ellers at overgangen fra de gamle klareringsmyndighetene til SKM har gått bra med tanke på saksbehandlingstid i 2018. Gjennom en trinnvis overføring av porteføljen fra de tidligere klareringsmyndighetene, hvor vi raskt begynte å ta imot anmodninger i nye saker, sikret vi at mange klareringsmyndigheter fikk anledning til å ferdigstille sine påbegynte saker før 31.12. 2018. Tilsvarende ser vi at de siste klareringsmyndighetene som ble avviklet ikke har lykkes like godt. SKM overtok derfor en betydelig restanse pr 1.1. 2019 med svært mange gamle og ressurskrevende saker. Det som gjør denne arven av saker spesielt utfordrende er at dette skjer samtidig med innføringen av et nytt regelverk. Dette innebærer at mange av arvesakene må vurderes helt på nytt og i tråd med de nye forskriftene.

-
- *DET SOM GJØR DENNE ARVEN AV SAKER SPESIELT UTFORDRENDE ER AT DETTE SKJER SAMTIDIG MED INNFRØRINGEN AV ET NYTT REGELVERK. DETTE INNEBÆRER AT MANGE AV ARVESAKENE MÅ VURDERES HELT PÅ NYTT OG I TRÅD MED DE NYE FORSKRIFTENE.*
-

Også innsyn- og klagesaker på avgjørelser tatt av tidligere klareringsmyndigheter mot slutten av 2018 overføres nå til SKM. Dette innebærer en betydelig arbeidsmengde (*SKM mottok flere anmodninger om innsyn og klager de første to ukene i 2019 enn i hele 2018*).

Antall klareringsanmodninger som innebar full saksbehandling ved SKM 2018 (månedlig rekkefølge):

Graf 1: Viser totale antall opprettede saker og totale antall ferdigbehandlede saker. Streken i grafen følger månedene fra april til desember i 2018

Graf 1 viser den månedlige utviklingen av nye saker som har blitt opprettet, og antall avgjørelser fattet av SKM. Tallene viser at antall avgjørelser fattet av SKM følger trendlinjen til nyopprettede saker. Dette med unntak av august måned som var en ren produksjonsmåned hvor vi prioriterte saksbehandling, før vi gikk inn i en periode med fokus på kompetanseheving og flytting til lokaler i Moss.

Tallene viser også at saksmengden økte vesentlig fra september måned og videre ut året. Det er rimelig å forvente at mengden saker vil øke vesentlig i januar 2019, siden vi da er riktig klareringsmyndighet for enda flere anmodende virksomheter.

Saksbehandlingstid

Hele klareringsprosessen fra dato POB² er signert av hovedpersonen til virksomheten har mottatt klareringsbevis

	Totalsnitt for alle typer klareringssaker	Ordinære saker	Ressurskrevende saker
SKM, egne saker	88 dager	79 dager	124 dager

Tabell 2

Fra sak mottatt hos SKM til avgjørelsen er oppført med klareringsstatus i Nasjonalt register

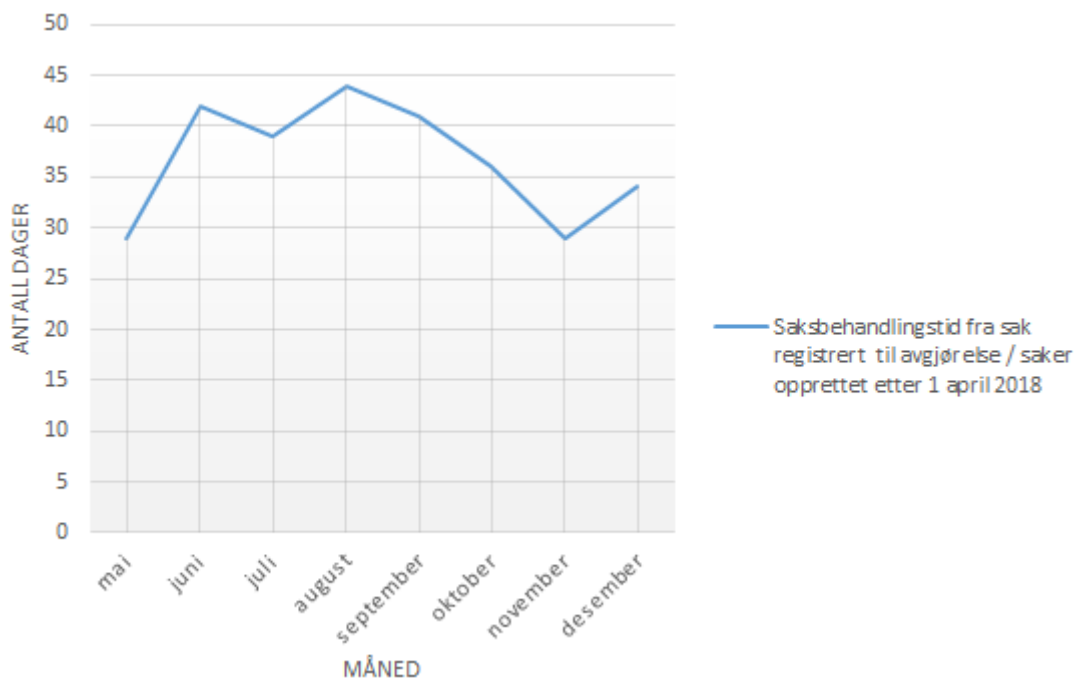
	Totalsnitt for alle typer klareringssaker	Ordinære saker	Ressurskrevende saker
SKM, egne saker	37 dager	27 dager	77 dager

Tabell 3

Tabell 3 viser at SKM i 2018 hadde en gjennomsnittlig god saksbehandlingstid. Tabell 2 viser også at hele *klaringsprosessen* tar uforholdsmessig lang tid, og at det er mulig å identifisere forbedringspotensial flere steder i sakskjeden.

---

² Personopplysningsblankett

Graf 2: Viser antall dager som har gått fra en sak er registrert til en avgjørelse er fattet. Viser hver måned i 2018 fra mai til desember

Graf 2 viser summen av begge sakstyper (ordinære og ressurskrevende), og er basert på et månedlig gjennomsnitt for antall dager fra sak er mottatt hos SKM til avgjørelse er tatt i sak. Grafen viser kun total saksbehandlingstid for SKM egne saker, ikke for arvesaker fra andre klareringsmyndigheter.

Vurdering av saksbehandlingstid

I tildelingsbrevet for 2018 har Justis- og beredskapsdepartementet lagt føringer på at SKM skal vurdere sin egen saksbehandlingstid etter beskrivelser som *god*, *tilfredsstillende* og *ikke tilfredsstillende*.

For at saksbehandlingstiden skal kvalifisere som god, må saksbehandlingstid være under fire uker (28 dager) på ordinære saker og under tre måneder (90 dager) for ressurskrevende saker, som krever flere saksbehandlingstiltak. Etter føringene fra tildelingsbrevet vurderer SKM egen saksbehandling til å være god både når det gjelder ordinære saker og ressurskrevende saker.

– ETTER FØRINGENE FRA TILDELINGSBREVET VURDERER SKM EGEN SAKSBEHANDLING TIL Å VÆRE GOD BÅDE NÅR DET GJELDER ORDINÆRE SAKER OG RESSURSKREVENDE SAKER.

Dette innebærer derimot ikke at samtlige saker ble løst innenfor definisjonen god saksbehandlingstid. Av ulike årsaker, særlig knyttet til innhenting av kilder fra utland,

hovedpersonen selv og ressurskrevende forhold, strekker saksbehandlingstiden seg noen ganger lenger enn ønskelig. SKM vil derfor foreslå tiltak for å redusere også denne problemstillingen, selv om den ikke kan elimineres.

Utfordringen med å ta ut statistikk for 2018 handler ikke bare om arvesaker og overtagelse av porteføljene til de tidligere klareringsmyndighetene. Det er også andre feilkilder i datasettet, blant annet ved overføring av saker mellom klareringsmyndigheter og mangelfull registrering ved mottaksdato.

At det har eksistert ulike former for arbeidsflyt og grad av digitalisering innebærer at det spesielt i eldre saker er varierende kvalitet på tallmaterialet som SKM kan benytte i statistikk. Sammen med NSM er det identifisert noen konkrete forbedringstiltak som nå er implementert. Disse vil allikevel være avhengig av menneskelig arbeid også i 2019.

Klareringsprosessen og andre funn

Tall fra saksbehandlingssystemet viser at det i 2018 tok gjennomsnittlig 44 dager fra hovedpersonen signerte personopplysningsblanketten (POB) til saken var mottatt hos SKM. Hvis vi ser hele klareringsprosessen under ett utgjør denne første delen anslagsvis 49 prosent av hele klareringsprosessen. Videre utgjør saksbehandling ved SKM anslagsvis 41 prosent av klareringsprosessen. Det er lagt inn som forutsetning at det tar ni dager fra saken er avgjort hos SKM til autorisasjonsansvarlig har mottatt klareringsbeviset og er klar til å autorisere personellet.

I saksbehandlingstiden til SKM inngår også tiden som går til kontroll av POB, innhenting av manglende informasjon, kontroll av virksomhetens begrunnelse, personkontroll, ytterligere kontroll av kilder og intern saksbehandling. I flere tilfeller inkluderer dette innkalling til og gjennomføring av sikkerhetssamtale der dette er nødvendig. Dersom saksbehandlingstiden skulle vært målt fra det tidspunkt hvor både POB og begrunnelse var godkjent og tilstrekkelig utfylt, ville total saksbehandlingstid i SKM vært markant kortere.

Den fysiske etableringen i Moss

Statsbygg bistod Justis- og beredskapsdepartementet i prosessen med å finne egnede kontorlokaler i Moss. Departementet inngikk deretter på vegne av SKM avtale med Hemfosa Samfunnsbygg AS om leie av lokaler i Vogts gate 17 i Moss. Disse lokalene skulle deretter opprinnelig og etter avtale være innflyttingsklare 24. september 2018.

Foto: Sivil klareringsmyndighet

SKM overtok ansvaret for å følge opp arbeidet i februar 2018, og etablerte raskt en egen prosjektorganisasjon for å sikre god kommunikasjon og oppfølging av både utleier, utbygger og en lang rekke underleverandører som det ble stilt særskilte krav til. En viktig del av arbeidet var å koordinere ekstraordinære sikringstiltak og etablering av nødvendige informasjonssystemer.

Prosjektarbeidet identifiserte flere behov for å gjøre en rekke mindre justeringer både i areal og utforming. Dette utløste en stor mengde med endringsmeldinger til kravspesifikasjonen for å sikre muligheten for rask og operativ drift.

Endelig overtagelse skjedde i oktober hadde vi to uker på all innflytting og installasjon av egne systemer før den formelle åpningen 12. november. Det ble lagt ned en formidabel innsats, og vi er fornøyde med resultatet. Lokalene vurderes i dag som funksjonelle og meget godt tilrettelagt for dagens oppgaver.

Foto: Sivil klareringsmyndighet. Fra venstre; direktør i SKM Gudmund Gjølstad, justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara og ordfører i Moss Hanne Tollerud ved den offisielle åpningen av SKM 12. november 2018

Mål 2: Kunnskapsbasert forebygging

I ansettelsene som har blitt utført i 2018 har vi sikret erfaring og kompetanse gjennom å rekruttere kandidater med ulik faglig bakgrunn og erfaring. Utdanningsbakgrunnen har hovedvekt i flere samfunnsvitenskapelige studieretninger og rettsvitenskap. Vi har rekruttert ansatte med kompetanse fra ulike statlige virksomheter, og flere av våre ansatte har erfaring som saksbehandlere innen personellsikkerhet.

-
- *VI HAR REKRUTTERT ANSATTE MED KOMPETANSE FRA ULIKE STATLIGE VIRKSOMHETER, OG FLERE AV VÅRE ANSATTE HAR ERFARING SOM SAKSBEHANDLERE INNEN PERSONELLSIKKERHET.*
-

Gjennom året har vi deltatt på mange kurs og aktiviteter hos NSM, og med unntak av en saksbehandler ansatt mot slutten av 2018 har nå alle ansatte fullført grunnkurs 1 og 2. Vi har også meget god dekning på kravet om gjennomført samtalekurs, både teori og praksis. SKM vil delta i videreutviklingen av konseptet med samtaler, og nye ansatte vil fortløpende kurses både internt og eksternt.

Virksomheten har videre bidratt til kunnskapsdeling med andre aktører innenfor personellsikkerhet, og gjennomførte i 2018 flere aktiviteter med erfaringsutveksling sammen med andre klareringsmyndigheter og fagmyndigheten.

Oppbygning av styringssystem for sikkerhet

I forbindelse med etableringen i Moss har SKM etablert et styringssystem for sikkerhet og en sikkerhetsorganisasjon. En rekke fysiske og organisatoriske sikringstiltak er etablert i våre lokaler slik at vi kan drive vårt virke med en akseptabel sikkerhetsrisiko. Dette er en grunnleggende forutsetning for å kunne behandle skjermingsverdige informasjonsverdier og informasjonssystemer som behandler sikkerhetsgradert informasjon. Denne innsikten har også stor overføringsverdi med tanke på de virksomheter som vi nå støtter med råd og bistand.

Etablering og forvaltning av et slikt styringssystem, i tillegg til de nødvendige konkrete sikringstiltakene, er krevende. Særlig utfordrer dette en organisasjon med et relativt lite antall ansatte, både med tanke på kompetanse og tilstrekkelig rolleseparasjon i det daglige sikkerhetsarbeidet. En viktig faktor ved etableringen i Moss har vært tidlig sikkerhetstenkning som en del av hele etableringen, både i byggeprosjektet og i arbeidet med få på plass de nødvendige informasjonssystemene. Siden det er særskilte aktører som leverer slike IKT-løsninger for håndtering av sikkerhetsgradert informasjon til forvaltningen har SKM vært svært avhengig av disse aktørenes prioritering og leveransekapasitet. Denne avhengigheten er fremdeles gjeldende og utgjør et usikkerhetsmoment som virksomheten i liten grad har anledning til å påvirke direkte.

Mål 3: Styrke samhandling i beredskap og krisehåndtering

SKM har helt siden oppstart forsøkt å ha en god kommunikasjon med både ansvarlige departement og underliggende virksomheter. Som et element i å forenkle, fornye og forbedre arbeidet har vi tilstrebet å ha så få kommunikasjonsledd som mulig mellom oss og anmodende virksomhet. Dette er for å sikre god forståelse for både prosess, metode og behov for begrunnelse ute i virksomhetene, samtidig som vi får en bedre oversikt av det helhetlige personellsikkerhetsbildet i det sivile.

Vi opplever at denne tilnærmingen åpner opp for raskere saksbehandling og kortere kommunikasjonskanaler. Ved spesielle hendelser og behov for prioritering ser vi at nærheten til virksomhetene gir en positiv effekt og mulighet for godt samvirke på lavt nivå i løpet av kort tid.

Hensynet til personvernet har også vært en faktor som har understøttet dette valget. Per i dag er fortsatt fysisk brevpost den primære kommunikasjonskanalen ved oversendelse av anmodninger. At virksomhetene kan sende oss anmodninger direkte gjør det lettere å sikre tilstrekkelig vern av personopplysningene til de som skal klareres.

Nasjonalt register

I 2018 startet SKM arbeidet med å vurdere muligheten og kostnadsbildet for å få etablert nasjonalt register på Nasjonalt BEGRENSET nett (NBN). Det ble satt av midler til å gjennomføre utredningen.

SKM ser behovet virksomhetene har for å kunne gjøre direkte oppslag. Vi ønsker selv å frigjøres fra arbeidsoppgavene med å besvare forespørsler om oppslag – en oppgave som kontinuerlig beslaglegger ressurser. Arbeidet kom dessverre ikke i havn i 2018. Mot slutten av året ble arbeidet overført til NSM for videre håndtering da registeret i dag er bundet til og kun tilgjengelig på NSMs saksbehandlerplattform.

Andre aktiviteter

NBN er en naturlig kommunikasjonsplattform for SKM, og er derfor både installert og tatt i bruk i nye lokaler. Den har blitt en fast kommunikasjonsplattform mellom SKM og flere av virksomhetene, og benyttes også til oversendelse av klareringsanmodninger. Bruken av plattformen er økende i omfang.

Mot slutten av 2018 ble det lagt en plan for arbeidet med å hente inn og overta personellsikkerhetsarkivet fra de klareringsmyndighetene. Planen må justeres og tilpasses virksomhetenes mulighet til å ferdigstille egen opprydding, pakking og klargjøring for overlevering. Det er stor variasjon i både mengde og kvalitet på arkivene. Enkelte virksomheter har gjort en formidabel jobb med avviklingen, mens andre ikke har kommet like langt, og overlater derfor en betydelig oppgave til SKM. Vi anser det ikke som mulig å vente lenge med å hente inn eksisterende dokumentasjon, da saksbehandlingen krever at vi har tilgang på dette.

– *VI ANSER DET IKKE SOM MULIG Å VENTE LENGE MED Å HENTE INN EKSISTERENDE DOKUMENTASJON, DA SAKSBEHANDLINGEN KREVER AT VI HAR TILGANG PÅ DETTE.*

SKM har videre fulgt opp Regjeringens fellesføringer. Når det gjelder oppfølging av inngåtte kontrakter skjer dette regelmessig og basert på de forutsetninger som lå til grunn ved kontraktens inngåelse.

Ved større anskaffelser stiller vi krav til lønns- og arbeidsvilkår i arbeidskontraktene som leverandøren har med sine ansatte. Vi stiller også krav til at vi kan be om dokumentasjon dersom vi finner det nødvendig. På denne måten bidrar SKM til å fremme et seriøst arbeidsliv og motvirke arbeidslivskriminalitet.

Som en del av etableringsprosessen til virksomheten var det viktig å etablere en god IKT-drift for de tjenestene virksomheten selv har ansvar for. Disse tjenestene er i dag tjenesteutsatt og skybasert. Arbeidet har vært utført med støtte fra departementet, og i tråd med NSM sine

føringer og anbefalinger. Prosessen med å evaluere, kvalitetssikre og videreutvikle tjenestene fortsetter vi med inn i 2019. Spesielt i forbindelse med implementeringen av et nytt saks- og arkivsystem vil dette være gjenstand for en ny risikovurdering. Sikkerhetsnivået på egen IKT-drift i dag vurderes som meget god.

Inkludering og personvern

Gjennom ansettelser har SKM forsøkt å bidra til inkluderingsdugnaden. Det har vært svært få søkere til stillinger hos oss med nedsatt funksjonsevne eller hull i sin CV. Kravet om sikkerhetsklarering er en forutsetning for tilsetning, og har for enkelte ikke vært mulig å tilfredsstille. Vi har samtidig informert aktivt om mulighetene i vår virksomhet, og har redegjort i alle utlysningstekster om at vi gjerne tar imot søkere som er i målgruppen for inkluderingsdugnaden. Dette vil vi fortsette med.

SKM har et eget personvernombud som er meldt inn til Datatilsynet, og vi har utarbeidet en egen personvernerklæring som er tilgjengelig på våre nettsider.

Behov for videre utvikling av tjenestene

Gjennom 2018 har SKM sett utfordringer med dagens arbeidsprosess rundt klareringsarbeidet. Vi har fått mange tilbakemeldinger fra anmodende virksomheter som forventer at SKM skal digitalisere arbeidet, og levere en levende oppslagsfunksjonalitet av nasjonalt register for klareringsstatus på en passende plattform.

Vi erfarer i dag at enkelte virksomheter sparer ressurser ved at vi har tatt i bruk elektroniske forsendelsestjenester via Altinn og NBN. For SKM har disse mindre grepene ikke gitt noen besparelser eller effektiviseringer. Tatt i betraktning at det fremdeles er et noe høyt antall klareringsmyndigheter i Norge, er det trolig verken hensiktsmessig eller ressursbesparende å digitalisere noe alene i SKM.

For å forenkle, forbedre og fornye dagens praksis er det utfordrende for SKM å stå i et avhengighetsforhold til IT-leverandører/virksomheter som ikke har samme prioriteringer til tjenesteutvikling. SKM er i dag også begrenset av regelverket når det gjelder muligheten til å forbedre prosesser rundt kildeinnhenting, både når det gjelder kvalitet og tid. Ikke minst mener SKM at tilgjengelig informasjon mellom offentlige virksomheter må kunne distribueres raskere, mer effektivt og med høyere informasjonskvalitet enn hva som er tilfellet i dag.

Staten opererer i dag med ulike virkemidler som alle sier noe om tidligere atferd, som politiattest, bakgrunnsjekk, sikkerhetsklarering, adgangsklarering og vandelsattest. Flere av disse bør sees på mer samlet og helhetlig enn hva som er tilfellet i dag. En bedre kvalitetssikring og utnyttelse av den informasjonen staten allerede sitter på vil bidra til at grunnlaget for å vurdere den enkelte opp mot en klareringsanmodning blir bedre og mer korrekt, både med tanke på nasjonens sikkerhet og rettssikkerheten til den enkelte.

-
- *EN BEDRE KVALITETSSIKRING OG UTNYTTELSE AV DEN INFORMASJONEN SOM STATEN ALLEREDE SITTER PÅ VIL BIDRA TIL AT GRUNNLAGET FOR Å VURDERE DEN ENKELTE OPP MOT EN KLARERINGSANMODNING BLIR BEDRE OG MER KORREKT, BÅDE MED TANKE PÅ NASJONENS SIKKERHET OG RETTSSIKKERHETEN TIL DEN ENKELTE.*
-

Det bør tilstrebes ytterligere fokus på digitalt førstevalg, og SKM ønsker å bidra mer til utvikling også på dette området. I 2018 har det derimot ikke vært mulig for SKM å konkretisere detaljerte forslag i dette arbeidet. NSM eier saksbehandlingssystemet og SKM mener derfor at NSM må gis det overordnede ansvaret for å gjennomføre digitalt førstevalg for hele tjenestekjeden.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Arbeidet med opprettelsen av Sivil klareringsmyndighet (SKM) ble innledningsvis utført av Justis- og beredskapsdepartementet. SKM overtok gradvis ansvar for styring, kontroll og drift av virksomheten gjennom 2018. Dette sikret god kommunikasjon og overlapping mellom SKM og departementet, og gjorde det mulig å ha en styrt og forsvarlig drift i etableringen.

Vi er nå fullservicekunde hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ) på lønns- og regnskapstjenester. Arbeidet med å videreutvikle og implementere egen virksomhets- og økonomiinstruks har pågått siste halvår og vil fortsette inn i 2019. Behovet for dette henger sammen med organisasjonsendring og innføring av mellomledernivået per 1. desember 2018 for å styrke virksomhetens mulighet til kontroll og oppfølging.

SKM har gjennom 2018 vært tynt bemannet på flere områder, og dermed spesielt sårbare ved fravær på nøkkelpersoner. Denne sårbarheten er nå vesentlig redusert, og først mot slutten av året var det mulig for oss å endre arbeidsflyt og kontrollrutiner slik at ansvar og oppgaver ble hensiktsmessig plassert. Tilsvarende var det først mulig på slutten av året å etablere en reell kapasitet med tanke på å ivareta våre interne driftsoppgaver fullt ut. Eksempler kan være personvern internt i virksomheten og tilnærming til et formelt og dokumentert partssamarbeid. SKM har hatt god økonomisk oversikt og kontroll, også på sine eiendeler, og har ingen store verdier plassert i enkeltgjenstander.

– SKM HAR HATT GOD ØKONOMISK OVERSIKT OG KONTROLL, OGSÅ PÅ SINE EIENDELER, OG HAR INGEN STORE VERDIER PLASSERT I ENKELTGJENSTANDER.

SKM leide lokaler av Justis- og beredskapsdepartementet i Nydalen (Oslo) ut 2018. Virksomheten flyttet inn i lokaler i Moss siste kvartal. Leieavtalen i Moss ble inngått før SKM ble opprettet, og arbeidet med oppfølging av byggeprosjektet ble støttet av Statsbygg, som også bidro til utforming av kravspesifikasjonen. SKM sin største utfordring i 2018 på dette området har vært å følge opp byggeprosjektet i Moss, med tilhørende sikkerhetsarbeid blant annet for å integrere nødvendige IKT-systemer.

Sivil klareringsmyndighet har etablert kontakt med NSM, EOS-utvalget og Riksrevisjonen. Det er ikke gjennomført noen tilsyn eller kontroller i 2018.

5. Vurdering av framtidsutsikter

2018 var etableringsåret til Sivil klareringsmyndighet (SKM), og først når 2019 er over vil vi kunne ha gjort oss erfaringer fra et helt kalenderår – selv om 2019 også vil være preget av en betydelig arbeidsmengde arvet fra tidligere klareringsmyndigheter.

Det faktum at SKM fremdeles er en svært ung organisasjon, gjør at store deler av 2019 også vil kreve en betydelig innsats for å sikre at vi er på et riktig nivå når det gjelder internkontroll og forsvarlig forvaltning. Vi må samtidig bruke ressurser for å fullføre etableringen i nye lokaler, gjøre nødvendige IKT-endringer og anskaffe et saks- og arkivsystem.

Parallelt med dette skal SKM opprettholde full drift og vurdere klareringsanmodninger effektivt og med høy kvalitet. Dette vil være utfordrende, spesielt med tanke på usikkerheten knyttet til mengde saker og den stadig økende graden av kompleksitet.

SKM vurderer behovet for å gjennomføre sikkerhetssamtaler som økende, og dette er både et naturlig og nødvendig skritt for å sikre korrekte avgjørelser.

– SKM VURDERER BEHOVET FOR Å GJENNOMFØRE SIKKERHETSSAMTALER SOM ØKENDE, OG DETTE ER ET BÅDE NATURLIG OG NØDVENDIG SKRITT FOR Å SIKRE KORREKTE AVGJØRELSE.

Samtidig er dette ressurskrevende for personell og virksomhetens økonomi. Dette gir et kostnadsbilde som det er utfordrende å vurdere både behovet for og konsekvensene av i tiden fremover.

Nye oppgaver med håndtering av anmodninger av adgangsklareringer vil også ha stor innvirkning på SKM. God kommunikasjon med de departementer som fatter vedtak om bruk av dette vil være svært viktig. Videre vil en mangel på økonomisk forutsigbarhet kunne stille SKM på prøve da mange av utgiftene er kostnader SKM ikke har anledning til å påvirke direkte.

SKM står i dag i en stilling hvor vi tilegner oss mye kompetanse og erfaring. Det er avgjørende for fremtiden at dette kan benyttes konstruktivt til å videreutvikle faget, styrke samvirket mellom sikkerhetsmyndighet/klareringsmyndighet og arbeidet overfor de anmodende virksomhetene. I tillegg må nødvendig digitalisering skje gjennom en utvikling av hele klareringsprosessen. Digitale oppslagsmuligheter og raskere kildeinnhenting, kombinert med en økende grad av utveksling av informasjon mellom offentlige virksomheter er ikke bare ønskelig. Det er nødvendig for å sikre nødvendig legitimitet og troverdighet for klareringsinstituttet.

-
- *DIGITALE OPPSLAGSMULIGHETER OG RASKERE KILDEINNHENTING, KOMBINERT MED EN ØKENDE GRAD AV UTVEKSLING AV INFORMASJON MELLOM OFFENTLIGE VIRKSOMHETER ER IKKE BARE ØNSKELIG. DET ER NØDVENDIG FOR Å SIKRE NØDVENDIG LEGITIMITET OG TROVERDIGHET FOR KLARERINGSINSTITUTTET.*
-

SKM forventer å nå sine mål i 2019. Vi er derimot avhengig av både meget godt internt arbeid for å sikre nødvendig kvalitet, samtidig som eksterne leverandører må utvikle sine tjenester for å sikre at SKM klarer å håndtere den forventede økningen i arbeidsmengde, både med tanke på kompleksitet og antall.

6. Årsregnskap

Ledelseskommentar årsregnskap 2018

Opprettelse og formål

På bakgrunn av endringer i sikkerhetsloven (stortingsvedtak 8. juni 2016) startet regjeringen arbeidet med etableringen av Sivil klareringsmyndighet (SKM), jf. Prop. 1 S, 2017–2018.

17. februar 2017 ble det offentliggjort at Sivil klareringsmyndighet skulle etableres i Moss, jf. pressemelding nr. 16-2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Gjennom 2018 har SKM blitt etablert som den sentrale klareringsmyndigheten for sivil sektor. Direktoratet er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet og skal utøve sitt ansvar i tråd med Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) med forskrifter.

Trusselbildet er i konstant endring og det blir stadig viktigere å beskytte nasjonale verdier mot blant annet spionasje, sabotasje og terrorhandlinger. Klarering av personell som skal ha tilgang til sikkerhetsgradert informasjon, klassifiserte objekter eller infrastruktur, er et kjernetiltak innen forebyggende sikkerhet. SKM skal redusere sårbarhet i samfunnet og bidra til å styrke kvaliteten, rettssikkerheten og likebehandlingen i klareringssaker. SKM flyttet høsten 2018 fra midlertidige lokaler i Nydalen til nye lokaler i Moss.

Bekreftelse

Det bekreftes at årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet, i tillegg til krav fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Det bekreftes at regnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

SKM mottar sin driftsbevilgning fra Justis- og beredskapsdepartementet, kap. 0453 post 01, og regnskapet rapporteres etter kontantprinsippet. Opprinnelig budsjetttramme ble økt med overføring fra 2017 i tillegg til kompensasjon for lønnsoppgjør. Videre ble budsjetttrammen senere redusert som følge av utlegg som Justis- og beredskapsdepartementet har hatt gjennom året på vegne av SKM. Disse særegne reduksjonene for 2018 medførte at budsjetttrammen fikk en netto reduksjon gjennom året og gjeldende ramme ved årets slutt ble kr 29,9 mill. kroner, jf. Note A.

Bevilgningsrapporten og note B viser et samlet mindreforbruk på om lag 3,1 mill. kroner. Hovedårsaken til dette skyldes at 2018 var et etablerings- og oppstartsår hvor lønnsutgiftene ble noe lavere enn budsjettet, samtidig som enkelte IKT-investeringer må skyves på til 2019 på grunn av manglende leveranser i 2018. Bemanningen har økt gradvis fra å være fire

ansatte ved utgangen av første tertial til 27 ansatte ved årets slutt. I snitt hadde vi for 2018 ca. 11,5 årsverk og lønnsandelen av driftsutgiftene ble dermed kun på 37 prosent.

Med motsatt virkning for regnskapet har vi i 2018 hatt ekstraordinære oppstartsutgifter. Artskontorrapporten illustrerer dette, ved at investeringsutgiftene (kontogruppe 470-499) beløper seg til om lag 3,0 mill. kroner (jf. note 5). Dette er IKT-anskaffelser, møbler, inventar mv., og inngår som en del av vår samlede driftsutgift på kapittel 0453 post 01 som er oppgitt i bevilgningsrapporten.

Utgiftsposten «andre utbetalinger til drift» er også langt høyere enn de normalt vil være fordi det her er ført utgifter til en rekke nødvendige endringsarbeider som var påkrevet for å tilpasse infrastruktur og kontorer til SKM sine operative og sikkerhetsmessige behov (er medregnet i post «andre utgifter til drift av eiendom og lokaler» i note 3). Basert på en inngått avtale mellom Samferdselsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har SKM også dekket Nasjonal kommunikasjonsmyndighet sine kostnader relatert til behandling av klareringssaker utenfor e-komsektoren i 2018. Dette har vært en ekstraordinær engangsutgift forbundet med behandling av klareringssaker før SKM overtok all saksbehandling per 1.1.2019.

Tross særskilte utfordringer i oppstartsåret har vi hatt god kontroll på økonomien gjennom løpende oppfølging av utgiftssiden og jevnlig utarbeidelse av prognoser.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for direktoratet. Årsregnskapet for 2018 er ikke ferdig revidert per dags dato. Revisjonsberetningen er unntatt offentligheten fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen. Beretningen kan fra samme tidspunkt oversendes ved henvendelse.

Moss, 14. februar 2019

Gudmund Gjølstad
Direktør i Sivil klareringsmyndighet

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for Sivil klareringsmyndighet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("Bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen og virksomhetsstyringen av direktoratet Sivil klareringsmyndighet, fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger Sivil klareringsmyndighet står oppført med i kapitalregnskapet.

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Sivil klareringsmyndighet er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Sivil klareringsmyndighet har rapportert til statsregnskapet. Det er stilt opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som vi har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser Sivil klareringsmyndighet står oppført med i statens kapitalregnskap.

Kolonnen «samlet tildeling» viser hva vi har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev og supplerende tildelingsbrev. Vi disponerer ikke tilsagns- eller belastningsfullmakter utover dette.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Sivil klareringsmyndighet har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Sivil klareringsmyndighet har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 8 til artskontorrapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2018							
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2018	Merutgift (-) og mindreutgift
0453	Sivil klareringsmyndighet	01		A, B	29 859 000	26 776 596	3 082 404
1633	Nettoordning for mva i staten	01			0	1 264 341	
<i>Sum utgiftsført</i>					29 859 000	28 040 936	
Inntektskapitt	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2018	Merinntekt og mindreinntekt(-)
5309	Tilfeldige inntekter	29			0	15 873	
5700	Arbeids giveravgift	72			0	1 094 587	
<i>Sum inntektsført</i>					0	1 110 460	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						26 930 477	
Kapitalkontoer							
60094902	Norges Bank KK/utbetalinger				0	-26 365 064	
704493	Endring i mellomværende med statskassen				0	-565 413	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
					31.12.2018	31.12.2017	Endring
0	Mellomværende med statskassen				-565 413	0	-565 413

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
045301	371 000	29 488 000	29 859 000

Merknad: Vi har hatt noen særegne rammereduksjoner i 2018. Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har av spesielle grunner dekket utgifter, som naturlig kunne vært utgiftsført direkte i vårt regnskap. Men av budsjettekniske årsaker har disse utgiftene i stedet blitt belastet oss gjennom reduksjon i budsjettrammen, slik:

Budsjetttildelinger for 2018		
Budsjetttramme iflg opprinnelig tildelingsbrev	31 722 000	
Overføring fra 2017	371 000	jf brev 12.03.2018
Økning pga lønnsoppgjør	516 000	jf brev 12.10.2018
Reduksjon pga husleie og felleskostnader, utlegg som JD har dekket	-800 000	Jf brev 19.12.2018
Reduksjon pga utstyr dekket av JD	-1 950 000	Jf brev 11.01.2019
Disponibel budsjetttramme ved årets slutt	29 859 000	

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år										
Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger (-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
045301		3 082 404	0	3 082 404	0	0	0	3 082 404	1 474 400	1 474 400

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Merknad: Sivil klareringsmyndighet vil søke om å få overført sitt mindreforbruk.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2018			
	Note	2018	2017
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer		0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		0	0
Salgs- og leieinnbetalinger		0	0
Andre innbetalinger		0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	8 899 495	0
Andre utbetalinger til drift	3	14 917 829	0
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		23 817 324	0
Netto rapporterte driftsutgifter		23 817 324	0
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	2 951 140	0
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	8 132	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		2 959 272	0
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		2 959 272	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.		0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader		0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		15 873	0
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		1 094 587	0
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		1 264 341	0
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		153 881	0
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		26 930 477	0
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2018	2017
Fordringer		0	0
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-559 449	0
Skyldige offentlige avgifter		-7 904	0
Annen gjeld		1 940	0
Sum mellomværende med statskassen	8	-565 413	0

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2018	31.12.2017
Lønn	6 879 463	0
Arbeidsgiveravgift	1 094 587	0
Pensjonsutgifter*	817 547	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	0	0
Andre ytelser	107 899	0
Sum utbetalinger til lønn	8 899 495	0
Antall årsverk:	11,53	0

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.
Premiesats for 2018 er på 12% (arbeidsgivers andel)

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2018	31.12.2017
Husleie	1 192 307	0
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	6 690	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	8 345 592	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	8 931	0
Mindre utstyranskaffelser	224 247	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	189 613	0
Kjøp av fremmede tjenester	3 926 872	0
Reiser og diett	184 242	0
Øvrige driftsutgifter	839 334	0
Sum andre utbetalinger til drift	14 917 829	0

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	7 830	0
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	302	0
Sum utbetaling av finansutgifter	8 132	0

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	2 951 140	0
Sum utbetaling til investeringer	2 951 140	0

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen
Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2018	31.12.2018	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	51 990	0	51 990 *)
Skyldig skattetrekk	-559 449	-559 449	0
Skyldige offentlige avgifter	-7 904	-7 904	0
Annen kortsiktig gjeld	1 940	1 940	0
<i>Sum</i>	-513 423	-565 413	51 990
Sum	-513 423	-565 413	51 990 *)

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervs- dato	Antall aksjer	Eier- andel	Stemme- andel	Årets resultat i selskapet	Balansført egenkapital i selskapet	Balansført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balansført verdi 31.12.2018							0

*) differansen på 51.990 skyldes en kreditnota som kom med i interregnskapet men ikke kontantregnskapet

Ansvarlig utgiver: Sivil klareringsmyndighet

Figurer kapittel 2: [Siste skrik kommunikasjon AS](#)

Tabeller og grafer kapittel 3: Sivil klareringsmyndighet

Foto: Sivil klareringsmyndighet

Kontakt:

www.skm.stat.no

post@skm.stat.no